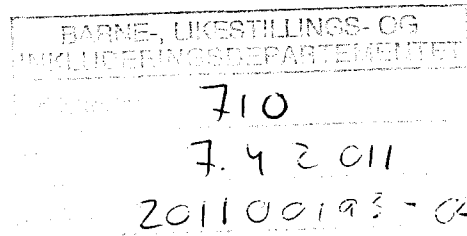

Lunner kommune

Barne- og likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep
30 OSLO

Deres ref.
201100193

Vår ref.
11/249-3
ERSE

Dato
07.04.2011

HØRINGSUTTALELSE- FORSLAG TIL BOSETTINGSORDNING FOR FLYKTNINGER MED MÅL OM RASKERE BOSETTING

Viser til høringsbrev fra Barne,- likestillings- og inkluderingsdepartementet sendt 31.01.2011. Brevet foreslår endringer i bosettingsordning for flyktninger som innebærer økonomiske og administrative konsekvenser for både stat og kommune, og som åpner for tilvisning av flyktninger til kommunene. Begrunnelse for endringene er at for mange flyktninger må vente for lenge på å bli bosatt i en kommune.

Gran og Lunner kommuner deler målet om raskt bosetting, og støtter høringsbrevet når det påpeker at lang ventetid er *negativt og passiviserende for flyktingene selv*, og at *overgangen til arbeid blir forsinket*. Et vellykket integreringsløp begynner allerede før flyktingene blir bosatt i kommunene, og det er i alles interesse at flyktingene opplever en raskt og positivt bosettingsprosess.

Her vil vi minne om at de fleste flyktninger opplever betydelig lengre ventetid fra ankomst til vedtak om opphold, enn fra vedtak til bosetting. Videre utgjør forarbeidet i UDI og IMDi mellom oppholdsvedtak og bosettingsvedtak mesteparten av ventetiden. Høringsbrevet fokuserer nesten eksklusivt på kommunenes ansvar i bosettingsarbeidet, og ser dermed bort fra et stort forbedringspotensial hos statlige organer i bosettingsarbeid.

Høringsbrevet forteller at de aller fleste flyktninger blir bosatt innen 6-måneder etter vedtak om opphold (74% i 2010). Det at et mindretall av voksne ikke blir bosatt innen 6 måneder er begrunnet i *at mange kommune knytter bestemte betingelser eller vilkår til sine bosettingsvedtak*. I følge brevet, må IMDi bruke sine ressurser til å *oppfordre, motivere og forhandle med kommuner om å ta imot flere flyktninger*.

Vi mener at dette perspektivet ikke reflekterer kommunenes vilje til å ta imot flyktninger. Hvert år vedtar kommuner å ta imot langt flere flyktninger enn de som faktisk blir bosatt. Dette tyder på at kommunene er klare til å gjøre (eller fortsette å gjøre) en frivillig innsats for å bosette og integrere flyktninger.

Gjennomføringsevne hos kommunene har derimot vært varierende. Høringsbrevet forsøker ikke å svare på årsakene til dette problemet, og foreslår heller ikke tiltak for å styrke kommunenes gjennomføringsevne. Det er rammevilkår rundt bosetting som er vesentlig for en god bosettingsprosess, og tiltak bør være fokusert på å forsterke kommunenes muligheter å få disse vilkår på plass.

Tilvisningsretten, der fylkesmannen kan pålegge kommunen til å ta imot et visst antall flyktninger eller enkelte flyktninger, kan svikte frivilligheten og samarbeidet i bosettingsarbeid uten å løse noen av de utfordringene som kommunene står overfor. Videre bryter forslaget om bruk av statlig tvang med prinsippet om at bosetting skal bygge på politiske vedtak i enkelte kommuner. Dette avviser vi som en akseptabelt bosettingsstrategi på det sterkeste.

I utgangspunktet er Gran og Lunner kommuner enige med høringsbrevet i at kommunene ikke skal kunne sette betingelser om hvilke flyktninger de er villige til å ta imot. Samtidig, er det viktig å erkjenne at de fleste flyktninger som venter lenger en 6 måneder for bosettingstilbud er som regel ressurskrevende personer. Det er derfor spesielt vesentlig for en god integreringsprosess at rammevilkår for bosetting er hensiktsmessige basert på en individuell vurdering i hver enkelt sak.

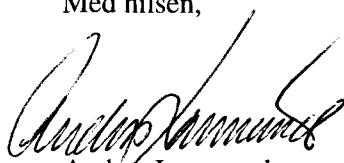
Ut ifra de utfordringene som kommunene har med å gjennomføre bosettingsvedtak, foreslår vi følgende tiltak for å sikre raskere bosetting:

- En revurdering av dagens tilskuddsordning for personer med alvorlige funksjonshemninger og atferdsproblemer. Tilskuddsordningen i dag krever fornyet søknad hvert år i integreringsperioden, og uforutsigbarheten gjør at kommunene må benytte kortsiktige tiltak, eller risikere at tiltakene ikke blir gjennomført. Mulighetene for å knytte tilskuddsordningen opp mot arbeidsrettede tiltak i regi av NAV bør også undersøkes.
- Økt tilskudd fra Husbanken til bygging eller kjøp og ombygging av tilpassede boliger. Hovedutfordringen i de fleste kommunene er å skaffe boliger som er egnet til flyktninger i forhold til leiekostnader og sentral beliggenhet. Dette gjelder spesielt når flyktningen har behov for spesialtilpasset bolig. Økt tilskudd kan være et topptilskudd til flyktningboliger som også er universelt utformet.
- Støtte til effektivisering av bosettingsarbeidet i kommunene. Vår erfaring er at å ha en ansatt som jobber eksklusivt med anskaffelse av boliger og bosetting er avgjørende. I mindre kommuner er en slikt stilling som oftest ikke på plass. Det kan tenkes at det gis tilskudd knyttet direkte til ansettelse av bosettingsansvarlige i kommunene, eller at regionale boligkonsulenter i regi av Husbanken er tilgjengelige til å støtte kommunene. Vi mener at dette blir langt mer effektivt over tid enn at kommunene skal straffes med avkortet integreringstilskudd der boliger ikke er tilgjengelige.

Bosetting av enslige mindreårige flyktninger er en annen type utfordring. Å skape barnevernstiltak for bosetting av enslige mindreårige er en tidskrevende prosess, og vi mener at det er helt nødvendig at kommunene er godt forberedt til å ta imot enslige mindreårige flyktninger. Vi tror at vi snart kommer til å se resultatene av det arbeidet som skjer i mange kommuner nå, inkludert Gran og Lunner, rundt bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Mens vi støtter på det sterkeste raskt bosetting av enslige mindreårige flyktninger, mener vi samtidig at raskt bosetting under press fra staten kan være uheldig.

Til slutt vil vi igjen uttrykke at Gran og Lunner kommuner deler målet om raskt bosetting og vellykket integrering. Dette er noe som krever initiativ fra kommunene og meningsfull støtte, både økonomisk og faglig, fra statlige organer. Vi håper at samarbeidet kan forsterkes på en frivillig basis, til nytte for stat, kommune og den enkelte flyktning.

Med hilsen,

Anders Larmerud
Ordfører

Erica Sanger-Elnaes
Fung. Tjenesteleder

Kopi sendt: Gran kommune